

Kwartaalmonitor Luchtvaart

tweete kwartaal 2016

Groei passagiers door Amsterdam Schiphol

- Groei passagiers op Schiphol
- Vrachtvervoer Schiphol gegroeid, Maastricht gedaald
- Schiphol: Honderd jarig bestaan
- Omzet dienstverlenende bedrijven laat lichte stijging zien
- Dalingen niet-commercieel vliegverkeer op kleine luchthavens
- Caribisch Nederland: Lichte daling passagiers op Bonaire
- Nationale luchthavens; Ontwikkeling aantal passagiers 2015 t.o.v. 2005

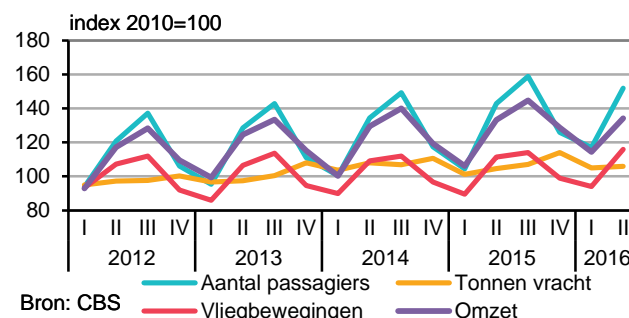
Het aantal passagiers dat van en naar de nationale luchthavens vloog, was in het tweede kwartaal van 2016 ruim 6 procent hoger dan een jaar eerder.

Ook de hoeveelheid vervoerde goederen nam toe. Deze stijging van 1,8 procent kwam geheel voor rekening van Schiphol, op Maastricht werd namelijk minder vracht afgehandeld in vergelijking met hetzelfde kwartaal een jaar eerder.

De omzet van de dienstverlenende bedrijven binnen de luchtvaartbranche kwam 0,7 procent hoger uit.

Een overzicht van alle regionale en kleine luchthavens staat op de laatste pagina van deze monitor. Caribisch Nederland wordt apart behandeld.

Ontwikkeling luchthavens

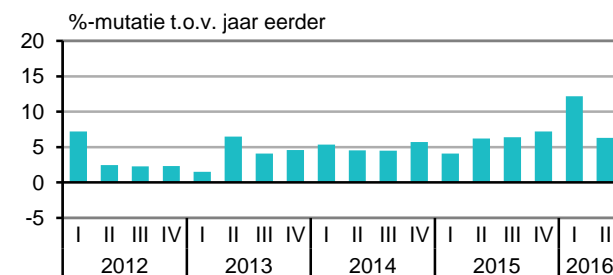
Luchtvaart; nationale luchthavens

Schiphol en regionale luchthavens; passagiers

Schiphol zorgt voor groei passagiers

Schiphol en de vier regionale luchthavens kregen bijna 18,4 miljoen passagiers te verwerken in het tweede kwartaal van 2016. Dit is een stijging van 6,3 procent ten opzichte van hetzelfde kwartaal in 2015. De grootste luchthaven, Schiphol, noteerde een groei van 8 procent. Eindhoven, de tweede luchthaven van Nederland, had van 30 mei tot 15 juni zijn deuren gesloten vanwege werkzaamheden aan de start- en landingsbaan. Mede door deze sluiting nam voor Eindhoven het passagiersvervoer af met bijna 12 procent. In de twee maanden voorafgaand aan de sluiting (april en mei) liet Eindhoven nog stijgingen zien van respectievelijk 11 en 1,5 procent.

Ontwikkeling passagiers Schiphol en regionale luchthavens

Luchtvaart; nationale luchthavens

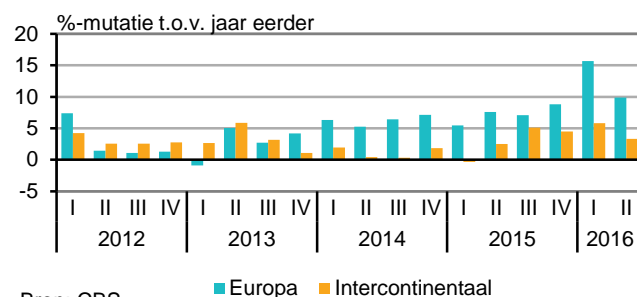
Vooral meer passagiers voor vluchten binnen Europa

Op Schiphol nam in het tweede kwartaal het aantal passagiers toe tot 16,7 miljoen. Vooral vluchten binnen Europa droegen bij aan de sterke passagiersgroei. Net zoals vorig kwartaal is Dublin het sterkst gestegen (+ 65 procent). Binnen de top 20 van bestemmingen laten ook Wenen (+ 26 procent) en Manchester (+ 21 procent) sterke stijgingen zien in het aantal passagiers.

De bestemmingen waar de meeste mensen van en naartoe vlogen, waren Londen, Barcelona, Parijs en Rome. In hetzelfde kwartaal vorig jaar stond Rome (Fiumicino) nog op nummer drie, net iets boven Parijs.

Buiten Europa zijn Atlanta en New York in de Verenigde Staten, met respectievelijk 198 duizend en 192 duizend passagiers, het vaakst de (directe) bestemming.

Aantal passagiers Amsterdam Schiphol

Bron: CBS

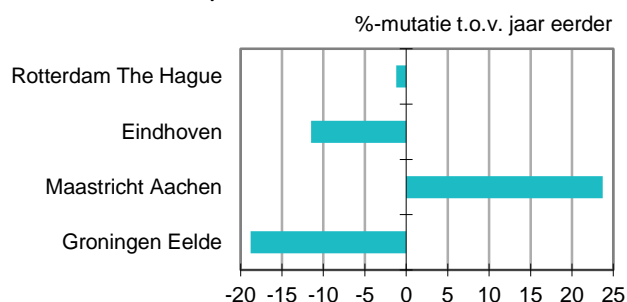
Luchtvaart; nationale luchthavens

Maastricht profiteert van tijdelijke sluiting Eindhoven

Gedurende de sluiting van Eindhoven heeft luchthaven Maastricht Aachen vluchten van Wizz Air overgenomen. Hierdoor nam het aantal passagiers dat via Maastricht vloog toe met bijna 24 procent in het tweede kwartaal. In de maanden april en mei liet Maastricht nog dalingen zien van respectievelijk 4,5 en 13 procent. In juni vlogen bijna twee keer zoveel passagiers van en naar deze luchthaven in vergelijking met hetzelfde kwartaal in 2015.

Op Rotterdam The Hague en Groningen Eelde daalde het aantal passagiers met respectievelijk 1,2 en 18,8 procent. Op Groningen is het aantal vervoerde passagiers al sinds het derde kwartaal van 2015 aan het dalen.

Ontwikkeling aantal passagiers per regionale luchthaven (tweede kwartaal 2016)

Bron: CBS

Luchtvaart; nationale luchthavens

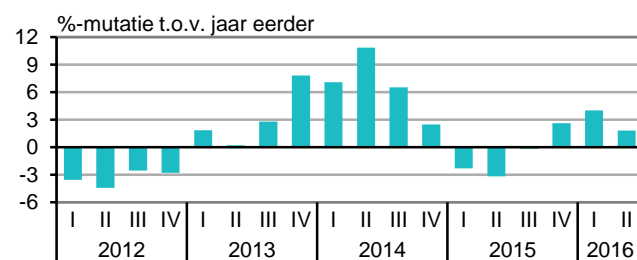
Schiphol en regionale luchthavens; goederen

Stijging vrachtvervoer van en naar Schiphol

In het tweede kwartaal van 2016 werd er bijna 408 duizend ton aan vracht via Schiphol vervoerd. Hiermee is het goederenvervoer op deze luchthaven met 2,2 procent gestegen ten opzichte van een jaar eerder. Iets meer dan de helft van de goederen, 52 procent, werd op Schiphol gelost. De overige goederen werden op Schiphol geladen om naar het buitenland te worden vervoerd.

Op Maastricht Aachen werd in vergelijking met een jaar eerder ruim 13 procent minder vracht afgehandeld. Door het vertrek van een belangrijke maatschappij begin april naar België en het vertrek van een andere maatschappij in juni naar Schiphol, is er van de sterke stijging van de afgelopen 2 kwartalen niets meer over.

Ontwikkeling tonnage goederen

Bron: CBS

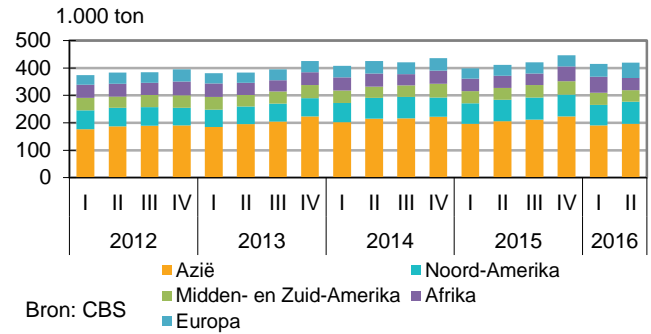
Luchtvaart; nationale luchthavens

Vrachtvervoer binnen Europa stijgt

De stijging van het vrachtvervoer in het tweede kwartaal kwam geheel voor rekening van goederen afkomstig uit en bestemd voor andere Europese landen. Deze goederen zijn goed voor 13 procent van het totale vrachtvervoer en lieten een stijging zien van 40 procent. Er werd absoluut gezien vooral meer vervoerd van en naar de niet-EU landen Azerbeidzjan en Rusland.

Het intercontinentale vrachtvervoer liet een daling zien van 2,3 procent. Hier waren de Aziatische landen Maleisië en Hongkong absoluut gezien de grootste dalers in het vrachtvervoer.

Tonnage goederen naar herkomst/bestemming

[Luchtvaart; nationale luchthavens](#)

Schiphol: Honderd jarig bestaan

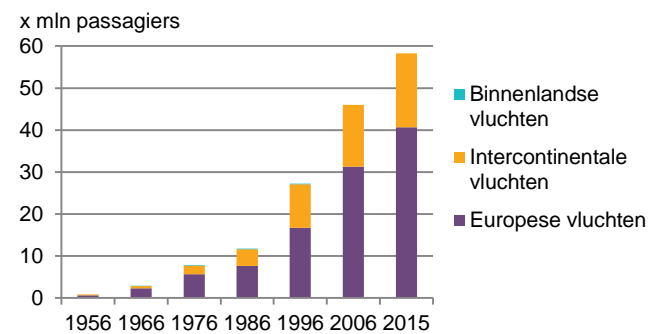
Passagiersvervoer door de jaren heen

In 2016 is het precies honderd jaar geleden dat Amsterdam Schiphol werd geopend. Op 19 september 1916 landde het eerste militaire vliegtuigje in de Haarlemmermeerpolder. In 1966, vijftig jaar na de oprichting, vlogen er al 2,9 miljoen passagiers van en naar Schiphol. De meeste passagiers, bijna 80 procent, vlogen in dat jaar binnen Europa. Daarnaast vlogen bijna 570 duizend passagiers intercontinentaal en bijna 20 duizend mensen van en naar andere Nederlandse bestemmingen.

Dertig jaar later, in 1996, vlogen bijna 10 keer zoveel passagiers via Schiphol, waarvan 38 procent intercontinentaal.

In het afgelopen jaar heeft Amsterdam Schiphol een recordaantal passagiers vervoerd, namelijk 58,2 miljoen, een stijging van 6 procent ten opzichte van 2014.

Aantal passagiers Amsterdam Schiphol

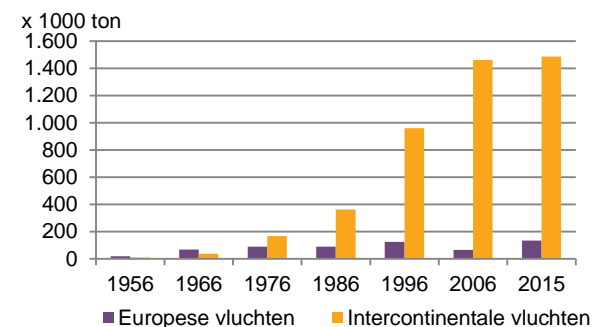
[Bijna 60 miljoen passagiers via Schiphol](#)

Vrachtvervoer door de jaren heen

Door de jaren heen is ook het vrachtvervoer op Amsterdam Schiphol sterk gegroeid. Waar in 1966 nog 105 duizend ton goederen via Schiphol werden vervoerd, bedroeg deze hoeveelheid dertig jaar later al bijna 1,1 miljoen ton. Vooral het intercontinentale vervoer droeg bij aan deze sterke stijging. Tussen 1966 en 1996 is de hoeveelheid vervoerde vracht op intercontinentale vluchten namelijk van 36 duizend ton naar 959 duizend ton gestegen, terwijl het vervoer binnen Europa van 68 duizend ton naar 124 duizend ton is gestegen.

Ook in de laatste twintig jaar kan de groei van het vrachtvervoer bijna volledig worden toegeschreven aan het intercontinentale vervoer, welke groeide met 55 procent tot 1,5 miljoen ton in 2015. Het vervoer binnen Europa steeg in dezelfde periode met 8,8 procent tot 134 duizend ton.

Tonnage goederen Amsterdam Schiphol

[Luchtvaart; Historische reeks](#)

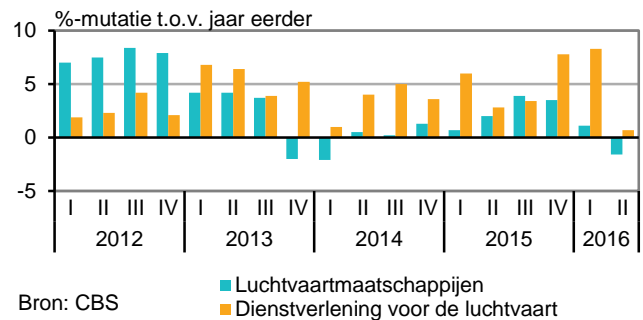
Omzet en conjunctuur

Lichte omzetsdaling voor luchtvaartmaatschappijen

De Nederlandse luchtvaartmaatschappijen lieten in het tweede kwartaal van 2016 voor het eerst in twee jaar een omzetsdaling zien. In vergelijking met het twee kwartaal van 2015 werd er 1,6 procent minder omzet geboekt. De Nederlandse maatschappijen hebben veel concurrentie van de low-budgetmaatschappijen en hebben de ticketprijzen aangepast om het passagiersvervoer op peil te houden. Ook de wisselkoers van de dollar heeft gezorgd voor een dalende omzet aangezien veel internationale reizen worden afgerekend in dollars.

De dienstverlenende bedrijven voor de luchtvaartbranche (voornamelijk luchthavens, luchtverkeersleiding en afhandelaars) lieten nog wel een kleine omzetsstijging zien van 0,7 procent.

Omzetontwikkeling luchtvaartbranche

Bron: CBS

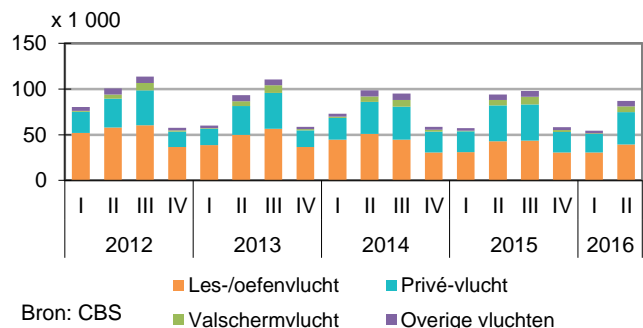
Transportbedrijven; omzetontwikkeling

Kleine luchthavens

Daling niet-commerciële vliegtuigbewegingen

In het tweede kwartaal van 2016 is het totaal aantal vliegtuigbewegingen op de kleine luchthavens met 6,4 procent gedaald. Deze daling komt geheel op rekening van de niet-commerciële vluchten die in het eerste kwartaal van dit jaar een daling lieten zien van 7,3 procent ten opzichte van het tweede kwartaal in 2015. De niet-commerciële vluchten hebben geen winstoogmerk en bestaan voornamelijk uit les- en oefenvluchten (39,4 duizend) en privé-vluchten (35,5 duizend). Commerciële vluchten, vluchten met een winstoogmerk zoals taxi-, rond- en fotovluchten, lieten in dezelfde periode juist een stijging zien van bijna 3 procent tot 9,8 duizend bewegingen in het tweede kwartaal van 2016.

Aantal niet-commerciële vliegtuigbewegingen

Bron: CBS

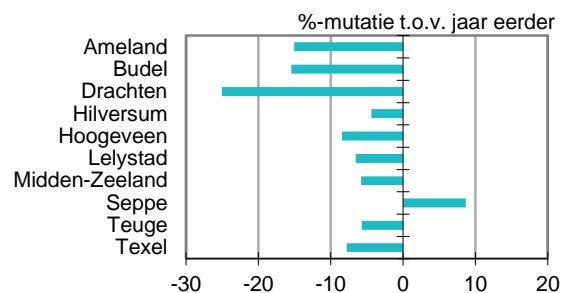
Luchthavens; kleine luchthavens

Grootste daling vliegbewegingen op Drachten

Op de meeste kleine luchthavens, behalve Seppe, daalde het aantal vliegtuigbewegingen in het tweede kwartaal. Drachten springt hier met een daling van 25 procent bovenuit. Dit is echter wel de luchthaven met het minst aantal vliegbewegingen per kwartaal, 1100 in het tweede kwartaal van 2016. Absoluut gezien liet Budel de grootste daling zien, van 14,2 duizend bewegingen in het tweede kwartaal van 2015 naar 12 duizend in het tweede kwartaal van 2016. Op deze luchthaven gaat het voornamelijk om een daling van het aantal les- en oefenvluchten.

De activiteit op het vliegveld Seppe is juist gestegen in het tweede kwartaal. Hier gaat het voornamelijk om een stijging van het aantal les- en oefenvluchten.

Ontwikkeling aantal vliegbewegingen (tweete kwartaal 2016)

Bron: CBS

Luchthavens; kleine luchthavens

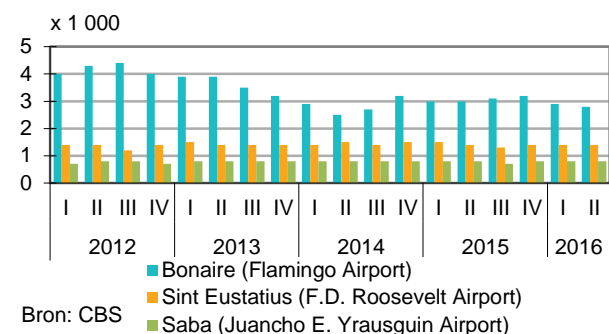
Caribisch Nederland

Daling vliegtuigbewegingen in tweede kwartaal

In het tweede kwartaal van 2016 vlogen vliegtuigen 4910 keer van en naar Caribisch Nederland. Ten opzichte van het tweede kwartaal van 2015 is dit een daling van 5,6 procent. Op alle drie de luchthavens van Caribisch Nederland daalde het aantal vluchten. Op Bonaire bedroeg de daling 7,8 procent, op Sint Eustatius 1,4 procent en op Saba 4,4 procent.

Met bijna 2770 vliegbewegingen is het vliegveld van Bonaire de grootste luchthaven van Caribisch Nederland. Sint Eustatius staat op nummer twee met 1360 bewegingen in het tweede kwartaal. Saba is het kleinst met 770 vliegtuigbewegingen.

Aantal vliegbewegingen

Caribisch Nederland; luchtvaart

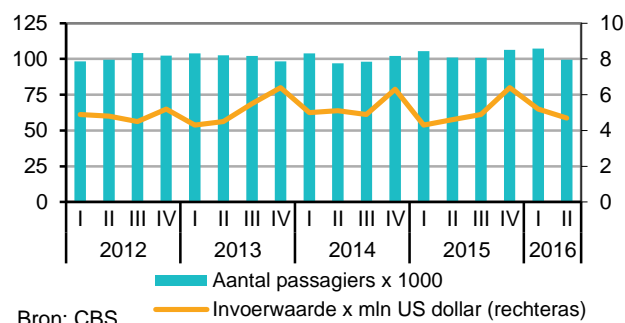
Lichte daling passagiers van en naar Bonaire

Ook het aantal passagiers dat van en naar Caribisch Nederland vloog, nam in het tweede kwartaal van 2016 af met 1,4 procent. Op Bonaire daalde het aantal aangekomen en vertrokken passagiers licht met 0,3 procent. De luchthavens van Saba en St. Eustatius lieten dalingen zien van respectievelijk 4,4 en 2,7 procent.

In totaal vlogen 82,4 duizend passagiers in het tweede kwartaal van of naar Bonaire. De meeste passagiers (58 procent) hadden als directe herkomst of bestemming Curaçao. Op de tweede plek staat Amsterdam met 19 procent.

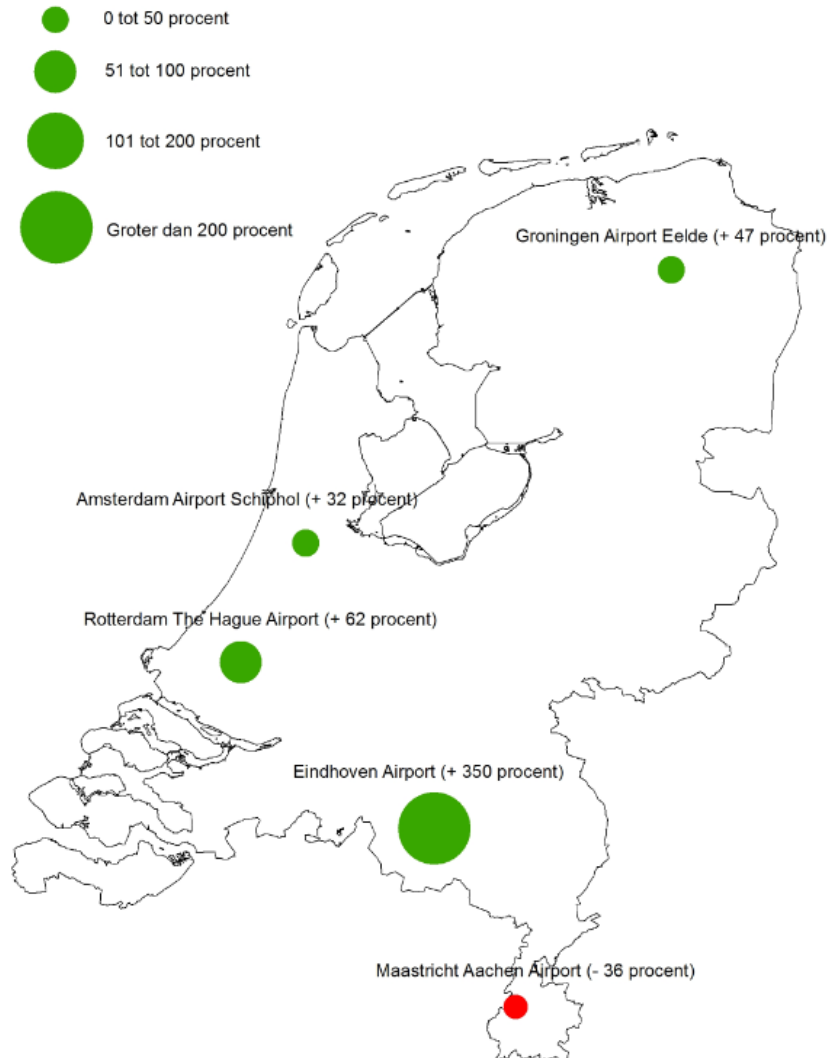
De waarde van de via de lucht ingevoerde goederen bedroeg in het tweede kwartaal 4,6 miljoen US dollars. In vergelijking met een jaar eerder betekende dit een lichte stijging van 1,4 procent.

Aantal passagiers en invoerwaarde goederen

Caribisch Nederland; luchtvaart

Nationale luchthavens; Ontwikkeling aantal passagiers 2015 t.o.v. 2005

Opmerkingen betreffende deze publicatie

- Amsterdam Airport Schiphol wordt apart behandeld.
- Regionale luchthavens: Rotterdam The Hague Airport, Eindhoven Airport, Maastricht Aachen Airport, Groningen Airport Eelde.
- Kleine luchthavens: Ameland, Budel, Drachten, Hilversum, Hoogeveen, Lelystad, Midden-Zeeland, Seppe, Teuge, Texel.
- Luchthavens Caribisch Nederland: Flamingo Airport Bonaire, F.D. Roosevelt Airport Sint Eustatius, Juancho E. Yrausquin Airport Saba
- Deze publicatie is samengesteld op basis van cijfers zoals deze op 17 september 2016 bekend waren. Mogelijk zijn er op het moment van lezen actuelere cijfers, deze kunt u vinden via de links onder de grafieken.

Meer informatie

CBS infoservice: [infoservice online](#)
Telefonisch: 088 5707070

Media:
CBS persdienst: persdienst@cbs.nl
Telefonisch: 070 3374444

Colofon

Tekst Sector Verkeer en Vervoer (SVV)

Datum 17 september 2016